

Wat is MIJN Duurzaamheid?

In het project MIJN Duurzaamheid kijken ruim zestig ondernemers vanuit vier invalshoeken naar duurzaamheid: boer, koe, burger en milieu met als einddoel een praktisch bedrijfsontwerp. De netwerken van MIJN Duurzaamheid komen acht keer bij elkaar, tussen juni 2011 en april 2012. De deelnemers discussiëren volop met elkaar en kijken bij anderen op het erf. Het project wordt gefinancierd door het ministerie van EL&I en Productschap Zuivel.

Het moet uiteindelijk leiden tot een eigen concreet ontwerp voor een duurzaam bedrijf en de ideale route daar naartoe. Met de ervaringen uit de netwerken als basis houdt MIJN Duurzaamheid samen met het bedrijfsleven vanaf dit najaar tot in 2012 Toekomstcafés. Hierbij

maakt een grote groep melkveehouders kennis met integraal duurzaam denken, passend bij hun eigen leef- en werkwijze.

Het eindresultaat van het netwerktraject is voor iedere deelnemer een MindMap met daarin wat hij of zij wil met duurzaamheid, een beschrijving van de duurzaamheidsaspecten waarmee hij of zij mee aan de slag wil inclusief de omschrijving van hoe en wat hij of zij ermee wil bereiken, een schets van zijn of haar bedrijf van de toekomst en een planning om van ideeën tot uitvoering te komen.

Abbeelding: Mijn Duurzaamheid

Martijn Damsteegt enthousiast over project MIJN Duurzaamheid

‘Wij vergaten trots te zijn’

Martijn Damsteegt is een van de vier melkveehouders uit het project MIJN Duurzaamheid die Nieuwe Oogst volgt. Damsteegt is met zijn 28 jaar de ‘benjamin’ van de ruim zestig ondernemers.

Het leven van Martijn Damsteegt kreeg in 2006 een plotse en onbedoelde wending toen zijn vader ongeneeslijk ziek werd. Slechts een jaar daarvoor hadden hij en zijn ouders de huidige boerderij in Nieuw-Lekkerland gekocht met als doel dat Martijn het bedrijf op termijn zou overnemen. „Ik was nog bezig met het afronden van mijn scriptie op de CAH in Dronten, werkte bij mijn ouders op de boerderij en had net een vaste baan met het begeleiden van vrijwillige kavelruilprojecten toen mijn vader ziek werd”, vertelt de jonge agrariër.

Damsteegt besloot nog tijdens zijn vaders ziekteperiode zijn baan op te zeggen om zich volledig op het bedrijf te storten dat hij sneller dan verwacht zou overnemen. Slechts 24 jaar was hij toen zijn vader in juni 2007 stierf en hij ineens zelfstandig melkveehouder was. Damsteegt trouwde met zijn huidige vrouw Geeske en een hectische tijd van snelle groei begon. In vier jaar tijd groeide het bedrijf van 1,5 ton naar 6,5

ton quotum. „Ik heb daar fors voor moeten investeren. Vooral de verbouwing van de stallen kostte veel tijd, geld en energie”, blik Damsteegt, die in die periode ook nog dochter Hanna (2) en zoon Willem (0) kreeg, terug.

Het project MIJN Duurzaamheid kwam voor Damsteegt op een perfect moment, vindt hij zelf. „Na de hectische jaren hadden Geeske en ik het jaar 2011 net uitgeroepen tot een jaar van bezinning. Kijken welke kant we verder op zouden gaan met het bedrijf. Ik ben een man met een visie en met een doel, maar zocht handvatten.”

Tijdens de eerste bijeenkomst van MIJN Duurzaamheid stond ‘geluk en gelukkig zijn’ centraal. „Dat maakte veel indruk op mij”, zegt hij. „In die bijeenkomst stond je eigen ik centraal. Wat je nodig hebt voor een gelukkige basis, waar je gelukkig van wordt en hoe je beter en best gelukkig kan zijn.”

THEMA'S

Damsteegt moest de termen ‘basis’, ‘best’ en ‘beter’ met kernwaarden omschrijven. „De basis is voor mij liefde en zorgzaamheid. Beter is voor mij kennis en menselijkheid en best is voor mij resultaat en zekerheid. Uitdaging zweeft daar nog ergens tussendoor.” De jonge veehouder noemt het goed dat die eerste bijeenkomst puur op zijn eigen ik was gericht. „Door alles wat er in de voorgaande jaren gebeurde, was dat ‘ik’ naar de achtergrond geschoven. De bouw van de stallen bijvoorbeeld was een obsessie geworden.”

In het project wordt verder met vier the-

Even voorstellen:

- Wie: Martijn Damsteegt
- Wat: melkvee (70), jongvee (60)
- Waar: Nieuw-Lekkerland (Zuid-Holland)
- Motto: ‘Vooruitlopen op de toekomst’

Martijn Damsteegt (28) kwam net als Legendijk op het spoor van MIJN Duurzaamheid via de attentiemail van Verantwoorde Veehouderij. De Zuid-Hollander wil in het project proberen handvatten te krijgen om zijn bedrijf zodanig in te richten dat het ook in de toekomst kan blijven bestaan en voldoet aan de eisen en de wensen van de maatschappij. „Want de burger bepaalt, niet de overheid.” De kreet ‘Vooruitlopen op de toekomst’ past precies bij de jonge veehouder, vindt hij zelf.

ma's gewerkt: burger, boer, koe en milieu. „Voor mij is ‘boer’ het belangrijkste, dan komt ‘koe’ en burger en milieu hangen overal tussenn. Ik ben boer, doe mijn werk met koeien, de burger verlangt maatschappelijk gezien steeds meer van je en met milieu heb je altijd te maken”, omschrijft Damsteegt de keuze voor zijn volgorde. Wat hij tot nu toe heeft meegenomen uit de bijeenkomsten is dat je als ondernemer moet doen wat bij je past. „Dus niet innoveren om het innoveren, want omdat dit nodig is om mijn bedrijf voor de toekomst te behouden. In dit project kan ik mij hier verder in verdiepen.”

Bij het onderwerp koe gaven deskundigen van Vetvice voorbeelden van voorwaarden voor een goede melkproductie. „Bijvoorbeeld een vreetplek voor iedere koe en een stressvrije afkalflijn. „Die heb ik allebei niet. Mijn afkalflijn is gewoon één groot

strohok. Om dit te veranderen moet ik naar de bank toe, maar ik denk daar natuurlijk wel over na.”

Bij het thema burger heeft Damsteegt geleerd dat het belangrijk is dat je met de maatschappij communiceert als een boer. „En niet steeds in de verdediging moet schieten. Je moet mensen iets kunnen vertellen zonder iets te zeggen en op de juiste manier kunnen luisteren naar wat de burger verlangt. Burgers zijn heus trots op de Nederlandse melkveehouderij.”

Milieu betekent voor de melkveehouder efficiënter omgaan met productie. Dat zit ‘m niet in duurzame energie, meent Damsteegt. „Ik denk meer aan het beperken van verliezen, inspelen op de mineralenkringloop en meer voerefficiëntie om je product te leveren.”

TROTS

De door Damsteegt eerder geschetste kernwaarden komen volgens hem terug in de thema's. „Als je een respectvol product wilt maken voor de burger, heb je liefde en zorgzaamheid nodig voor je dieren. Wijsheid, kennis en menselijkheid komen terug in de communicatie en de kringloop. Resultaat en zekerheid heb je nodig voor een modern bedrijf dat je efficiënt kunt runnen en waarmee je kunt groeien. Ik wil ervoor zorgen dat mijn bedrijf in 2030 zo ver is dat het kan worden overgenomen.”

Damsteegt is al met al enthousiast over het project. „Het wordt wel heel persoonlijk af en toe, maar het is op dit moment precies wat ik nodig heb. Wij waren vergeten trots te zijn. En met dit project kan ik tot de door mij gewenste resultaten komen.” Volgens echtgenote Geeske is hij rustiger gaan nadenken over de toekomst. „Eerst waren het allemaal wilde ideeën. Nu spreken we er veel samen over en kijken we hoe we onze plannen kunnen rondzetten.”

CAROLINE VAN DER PLAS

Martijn Damsteegt (rechts) heeft met zijn gezin hectische jaren achter de rug en noemt 2011 een jaar van bezinning.

Foto: Fotopersbureau Busink